

2nd

MAIN OBJECTIVES OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGY: PROBLEMS AND PROSPECTS

24-25 September 2025

Partners:

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародного науково-практичного форуму
«ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

2nd International scientific and practical forum

**«MAIN OBJECTIVES OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGY:
PROBLEMS AND PROSPECTS»**

24-25 вересня 2025 року

Полтава

Бульченко Д. В., Тодорова І. С. ПСИХОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ВЧИНКУ СТАЛОГО СПОЖИВАННЯ.....	567
Засенко А. А. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРИВАТНИХ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ ЯК ФАКТОР ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	568
Коваль К. О. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ ЧЕРЕЗ ПРАКТИКУ ПЕРЕРОВКИ ТКАНИН ТА СТВОРЕННЯ ЕКОТОВАРІВ.....	570
Маначинська Ю. А., Танасійчук Ю. О. КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ІЗ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС.....	572
Матюха В. В., Трофімова В. І., Попова В. О. ВИКОРИСТАННЯ ЕКОТЕКСТИЛЮ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ.....	575
Нагорна Н. О. ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДАЛЬНОГО СПОЖИВАННЯ ТЕКСТИЛЮ.....	577
Ніколаєнко Я. В. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	579
Орлова Н. С. ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПАКУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	581
Петренко Р. В., Шевченко Б. О. РОЛЬ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	583
Стальмаков О. Д., Дебре О. С. ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ГАЛУЗІ РОБОТОТЕХНІКИ.....	585
Шевченко Б. О. РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	586
Шуканова А. А., Шуканов П. В. ЕКОТУРИЗМ ЯК ПРИРОДОЦЕНТРИЧНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ СТАЛОГО ТУРИЗМУ.....	588

КОНСОЛІДОВАНА ЗВІТНІСТЬ ІЗ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС

Маначинська Ю.А., к.е.н., доцент

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

yu_manachynska@ukr.net

Танасійчук Ю.О., здобувачка ОС «магістр»

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

tanasiychukul@ukr.net

Актуальність. Аграрний сектор, у контексті *сталого розвитку*, спрямований на гармонійне поєднання економічної результативності, екологічної збалансованості та соціальної *відповідальності*. Це передбачає впровадження сучасних агротехнологічних рішень, які дозволяють зберігати природні ресурси, покращувати рівень життя населення та забезпечувати продовольчу безпеку для майбутніх поколінь. До ключових компонентів *сталого агровиробництва* належать: економічний, екологічний та соціальний виміри. Економічний вимір спрямований на формування стабільного прибутку агропідприємств завдяки раціональному використанню ресурсів, застосуванню *інноваційних технологій* та диверсифікації виробництва. Екологічний вимір – це підтримка та відновлення родючості ґрунтів, раціональне використання водних ресурсів, скорочення застосування агрохімії, охорона біорізноманіття та природних екосистем. Відповідно, соціальний вимір передбачає гідну оплату праці та поліпшення умов роботи працівників аграрного сектору, розвиток місцевих громад, забезпечення споживачів безпечними та якісними продуктами харчування. Тому в умовах воєнного стану в Україні особливої актуальності набувають питання створення сприятливих умов для збереження природних ландшафтів та біорізноманіття в агроекосистемах та залучення необхідного обсягу інвестицій у їх розвиток. Інформаційним підґрунтям підвищення інвестиційної привабливості вітчизняних аграрних підприємств виступають форми фінансової та консолідованої фінансової звітності із сталого розвитку, які формують об'єктивну картину ощадливого та сталого сільськогосподарського виробництва у контексті ESG.

Метою дослідження виступає розкриття новацій в законодавстві України щодо подання консолідованої фінансової звітності із *сталого розвитку* у контексті євроінтеграційних тенденцій та з урахуванням специфіки відповідального сільськогосподарського виробництва аграрних підприємств.

Методика і організація дослідження. У межах інтеграції до ЄС Україна поступово приймає на себе зобов'язання впроваджувати сучасні формати звітності, зокрема відповідно до концепції сталого розвитку та принципів ESG (*Environment* – довкілля, *Social Responsibility* – соціальна відповідальність, *Governance* – корпоративне управління).

Директива ЄС 2024/1760 від 13 червня 2024 року «Про комплексну перевірку корпоративної стійкості» (CSDDD) безпосередньо корелює з Директивою ЄС 2022/2464 від 14 грудня 2022 року «Про корпоративну звітність зі сталого розвитку» (CSRD) [3; 4]. У сукупності ці документи зобов'язують аграрні підприємства проводити всебічну перевірку відповідності принципам *сталого розвитку*, аналізувати вплив на права людини й стан довкілля, а також розкривати результати цих перевірок у відкритому доступі.

Методика регулювання звітності з питань *сталого розвитку* в ЄС базується не лише на Директиві 2022/2464 [4], а й на Делегованому Регламенті Комісії (ЄС) 2023/2772 від 31 липня 2023 року. Цей документ доповнює Директиву 2013/34 [2], визначає стандарти звітності у сфері сталого розвитку та затверджує Європейські

стандарти звітності зі сталого розвитку (ESRS), які мають застосовувати компанії відповідно до статей 19а і 29а зазначеної Директиви.

Перед ухваленням цих стандартів у червні 2023 року Рада зі сталого розвитку опублікувала міжнародні стандарти фінансової звітності з питань сталого розвитку: МСФЗ S1 – «Загальні вимоги до розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі сталим розвитком» (*IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information*); МСФЗ S2 – «Розкриття інформації, пов'язаної з кліматом» (*IFRS S2 Climate-related Disclosures*).

Обидва стандарти застосовуються до річної звітності, починаючи з 1 січня 2024 року, і визначають правила щодо розкриття ризиків і можливостей, пов'язаних із кліматом та сталим розвитком, що можуть впливати на грошові потоки підприємств, доступ до фінансування та собівартість капіталу у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі [3].

Ключовим нормативним документом, який формує основу для національної стратегії, є Директива 2022/2464 (CSRD) [4]. Вона встановлює поетапне впровадження корпоративної звітності: з 1 січня 2024 року – для компаній, на які поширювалася дія Директиви 2014/95 про нефінансову звітність; з 1 січня 2025 року – для великих підприємств; з 1 січня 2026 року – для малих і середніх підприємств ЄС; з 1 січня 2028 року – для іноземних компаній із філіями або дочірніми підприємствами в ЄС. Очікується, що офіційний переклад стандартів ESRS буде доступний у 2025 році. Оновлена Директива 2022/2464, яка з 2025 року замінює Директиву 2014/95/EU, поширює свої вимоги на значно ширше коло резидентів і нерезидентів ЄС. В українське законодавство належить імплементувати такі ключові положення: обов'язкове запровадження Звіту зі сталого розвитку (ст. 19а); розроблення національних стандартів звітності зі сталого розвитку (ст. 29b); уніфікація електронного формату звітності (ст. 29d); встановлення спеціальних вимог до аудиту звітів (ст. 29b) [3].

25 червня 2025 року Кабінет Міністрів України схвалив проект змін до Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], які наберуть чинності 1 січня 2026 року. Відтоді звіти зі сталого розвитку та консолідовані звіти стануть невід'ємною частиною звіту про управління, формуючи його окремий розділ. Директива 2024/1760 (CSDDD) передбачає обов'язок великих компаній контролювати власну діяльність, діяльність дочірніх підприємств і ділових партнерів у сферах прав людини (заборона примусової праці, гарантія свободи об'єднань, захист приватного життя й кореспонденції) та екології (заборона використання продуктів із вмістом ртуті, незаконних операцій з відходами, скидання нафти й стічних вод у моря). Якщо виявляються порушення, компанії зобов'язані самостійно їх усунути, інакше до них застосовуються фінансові санкції.

Результати дослідження. Доволі значну частку на ринку сільськогосподарської продукції України займають *агрохолдинги*, які є групами пов'язаних аграрних підприємств, що керуються материнською компанією та діють як єдина інтегрована структура, охоплюючи весь цикл: від вирощування та переробки продукції до її зберігання і реалізації, включно з потенційним експортом за кордон. Тобто агрохолдинги, як об'єднання аграрних підприємств, зобов'язані згідно чинного законодавства складати консолідовану фінансову звітність. Основною новацією 2025 року у вітчизняному законодавстві є запровадження обов'язкової *звітності із сталого розвитку* (в т.ч. консолідованої фінансової звітності із сталого розвитку) для окремих категорій підприємств, що є важливим кроком до євроінтеграції та підвищення прозорості й інвестиційної привабливості вітчизняного аграрного бізнесу.

Консолідована звітність зі *сталого розвитку* відображає інформацію про підприємство, яке здійснює контроль, та підконтрольні йому компанії, розглядаючи їх як єдиний економічний організм. Підприємства, що відповідно до чинного

законодавства зобов'язані складати звітність зі сталого розвитку та консолідовану звітність за відповідними стандартами, подають її у відповідності з таксономією, оприлюдненою державною мовою на офіційному веб-порталі центрального органу виконавчої влади, відповідального за формування і реалізацію державної політики у сфері бухгалтерського обліку, аудиту та організації звітності зі сталого розвитку. Всі звіти подаються у єдиному електронному форматі, визначеному цим органом.

Стандарти звітності зі *сталого розвитку* – це нормативні документи, затверджені Європейською Комісією, що встановлюють обов'язкові вимоги та порядок розкриття даних підприємствами у звітах зі сталого розвитку.

Материнські компанії великих груп аграрних підприємств зобов'язані оприлюднювати консолідовану звітність зі сталого розвитку, підготовлену за цими стандартами, разом із звітом про надання впевненості у звітності, не пізніше 1 червня року, що настає після звітного періоду. Публікація здійснюється на офіційному веб-сайті компанії у повному обсязі. Перший звітний період, за який подається така звітність, визначено так: для великих аграрних підприємств із середньою чисельністю персоналу понад 500 осіб у році, що передує звітному, – 2027 рік; для материнських компаній великих груп аграрних підприємств із середньою чисельністю працівників понад 500 осіб на консолідованій основі у році, що передує звітному, – 2027 рік; для інших великих аграрних підприємств та материнських компаній великих груп, не зазначених вище, – 2028 рік.

Відповідальне сільськогосподарське виробництво, з практичної точки зору, передбачає, що аграрні підприємства активно впроваджують: інноваційні агротехнології; є енергоощадними; забезпечують збереження родючості ґрунтів; сприяють раціональному водокористуванню та підтримці екологічного балансу. *Інноваційні агротехнології* – це застосування аграріями точного землеробства, систем інтегрованого захисту рослин та органічних методів вирощування. *Енергоощадність*: базується на використанні відновлюваних джерел енергії, скорочення витрат ресурсів та впровадження енергоефективних рішень. *Збереження родючості ґрунтів*: полягає в тому, що сівоzmіна, вирощування покривних культур і використання інших методів, що захищають ґрунти від виснаження. *Раціональне водокористування*: полягає у модернізації систем поливу, впровадження технологій збору дощової води та економного зрошення. *Підтримка екологічного балансу*. полягає у забезпеченні стабільного стану екосистем через раціональне використання ресурсів, повторну переробку відходів, підвищення енергоефективності та впровадження екологічно орієнтованих стандартів у побуті та виробничих процесах. Напрями реалізації політики відповідального сільськогосподарського виробництва повинні знаходити вияв крізь призму консолідованої фінансової звітності зі сталого розвитку задля формування позитивного іміджу інвестиційної привабливості вітчизняних аграрних підприємств на міжнародній арені аграріїв.

Висновки. Отже, починаючи з 1 січня 2026 року, в Україні на законодавчому рівні запроваджується обов'язок підготовки, подання та оприлюднення звітності зі сталого розвитку для визначених категорій підприємств. Така звітність відображатиме вплив компанії на довкілля, соціальні аспекти, трудові відносини, права людини та антикорупційні практики, а також їхній вплив на діяльність підприємства. Дані про сталий розвиток надаватимуться відповідно до Європейських стандартів звітності (ESRS) у вигляді окремого розділу звіту з управління. Подання здійснюватиметься в єдиному електронному форматі за затвердженою таксономією, що забезпечує зручний доступ та аналіз інформації. Передбачається, що звітність зі сталого розвитку інтегруватиметься з фінансовою звітністю і стане її невід'ємною частиною. Нова вимога охоплює великі підприємства та материнські компанії великих груп, зокрема агрохолдингів, а також середні та малі аграрні підприємства, чий цінні папери допущені

до обігу на регульованому ринку капіталу. Впровадження такої звітності сприятиме створенню рівних умов для українських і європейських компаній на міжнародних ринках, стимулюватиме залучення інвестицій та підвищуватиме конкурентоспроможність агробізнесу.

Література

1. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо запровадження звітності із сталого розвитку : проект Кабінету Міністрів України від 25 червня 2025р. № 10075/7/25. URL: <https://7eminar.ua/news/4722-minfin-proponuje-zaprovaditi-zvitnist-iz-stalogo-rozvitku> (дата звернення: 12.09.2025).
2. Директива (2013/34/ЄС) Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність і пов'язаних з ними звіти певних типів компаній від 26 червня 2013 року. Європейський Парламент і Рада. URL. <https://ips.ligazakon.net/document/MU13169> (дата звернення: 14.09.2025).
3. Курілов Є. Запровадження звітності зі сталого розвитку в Україні та Директиви Європейського Союзу. Azones. 04.03.2025 р. URL: <https://azones.law/analytics/zaprovadzhennya-zvitnosti-zi-stalogo-rozvytku-v-ukrayini-ta-dyrektyvy-yevropejskogo-soyuzu/> (дата звернення: 14.09.2025).
4. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022L2464> (дата звернення: 14.09.2025).

ВИКОРИСТАННЯ ЕКОТЕКСТИЛЮ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ

Матюха В. В.

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка*
matjuha@gsuite.pnpu.edu.ua

Трофімова В. І.

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка*
trofimovav@gsuite.pnpu.edu.ua

Попова В. О.

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка*
popova@gsuite.pnpu.edu.ua

Проблематика екологічної безпеки у текстильній промисловості сьогодні є однією з найактуальніших у світі. Швейна індустрія займає друге місце серед галузей, що найбільше забруднюють довкілля, поступаючись лише нафтовій. Особливо важливим є питання виготовлення дитячого одягу, адже саме діти найбільш вразливі до впливу шкідливих хімічних речовин, що містяться у синтетичних тканинах, барвниках та оздоблювальних матеріалах.

З огляду на це, концепція сталого розвитку висуває нові вимоги до виробництва текстилю та дитячого одягу: мінімізація негативного впливу на природу, використання органічної сировини, створення безпечних для людини матеріалів. Екотекстиль у цьому контексті розглядається як перспективний напрям, що поєднує